

њавају партије о интересовању за домаће изворе, са врло великим, скоро монографским, екскурзима о Шафариковом и нарочито Вуковом раду (овај хвата преко 50 страна). У „Хисторији наших извора“ приказано је њихово чување, пропадање и уништавање. Једна глава садржи податке о издавању извора, а последња је посвећена прегледу њихове оцене. То је рађено са великим трудом, са огромним бројем бележака, и исцрпљује скоро све случајеве. У нашој науци такав посао досад није вршен. По њему се најбоље може видети са каквом је исцрпношћу и ширином Станојевић мислио да изради своје дело. Можда је за радове ове врсте требало, ипак, више личне економије времена. Јер, мада су ово и занимљиве и корисне ствари оне су, ипак, у чисто дескриптивној страни заузеле много места и одузеле много снаге и, у овакој опширности, излазе из оквира једног хисториског прегледа, ма на какву основу он иначе био постављен.

О новијим нашим хисторичарима Станојевић је ретко јавно давао укупне судове. Колико знам, у последње време од свих је ценио највише Рачког. За њ је и написао једном приликом, још пре четрдесет година, да је „први историк на југу словенском“.¹⁾ На његов предлог Академија је 1931. прештампала *Борбу Јужних Словена и Богомиле и њихарене*. Некад је, видели смо, као таквог сматрао Руварца и хвалио га што је испитивач а не приказивач историје; после је, развијајући се, видео да је критичан приказивач, који је уједно и испитивач, са широким погледом и солидном хисторичарском културом, несумњиво већи степен у хисториографској хијерархији, а у извесном правцу науци чак и потребнији. Испитивач, по природи посла, често остаје везан за појединости, док прави хисторичар тим појединостима даје рељеф и више осећа њихову релативност.

После рата Станојевић је написао чланке само о двојици наших хисторика, о Стојану Новаковићу²⁾ и Љубомиру Ковачевићу.³⁾ Пишући о Новаковићу, са пуно признања, Станојевић је груписао његове радове и излагао им значај, али се на научном лику Новаковићевом није задржавао дуже. Ми би нарочито волели, да га је он ставио у однос према осталим савременим хисторичарима и да је тако, непосредно, указао на то колико је, дуго недовољно признати, Новаковић значио не само за научно одуховљавање историје код нас, него и за њен стварни напредак. О Љубомиру Ковачевићу није говорио приказујући цео његов рад, него

1) Дело, XVIII 1898., 485.

2) Споменица Ст. Новаковића. С. К. Задруга, бр. 157, 1921.

3) Брство, 1930.